

Vlaams
Parlement

stuk **1752** (2012-2013) – Nr. 8
ingediend op 4 december 2012 (2012-2013)

Ontwerp van decreet

houdende bepalingen tot begeleiding
van de begroting 2013

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen
uitgebracht door de heer Jos De Meyer en mevrouw Kathleen Deckx

(Hoofdstuk 2. Onderwijs;
Hoofdstuk 22. Subsidiëring van onderwijsinfrastructuur;
Hoofdstuk 23. Slotbepalingen)

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert.

Vaste leden:

de heer Jos De Meyer, de dames Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Sabine Poleyn;
mevrouw Katleen Martens, de heren Wim Van Dijck, Wim Wienen;
de dames Irina De Knop, Marleen Vanderpoorten;
de dames Kathleen Deckx, Fatma Pehlivan;
de dames Vera Celis, Goedele Vermeiren;
de heer Boudewijn Bouckaert;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

de heren Paul Delva, Jan Durnez, de dames Cindy Franssen, Katrien Schryvers;
de heren Frank Creyelman, Chris Janssens, Erik Tack;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
mevrouw Yamila Idrissi, de heer Chokri Mahassine;
de heren Willy Segers, Kris Van Dijck;
de heer Jurgen Verstrepen;
mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegd lid:

mevrouw Gerda Van Steenberge.

Stukken in het dossier:

- 1752** (2012-2013) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Addenda
- Nr. 2: Amendementen
 - Nr. 3: Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
 - Nr. 4: Verslag namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
 - Nr. 5: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
 - Nr. 6: Verslag namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
 - Nr. 7: Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed

INHOUD

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel	4
1.1. Algemene situering	4
1.2. Hoofdstuk 2 – Onderwijs.....	4
1.3. Hoofdstuk 22 – Subsidiëring van onderwijsinfrastructuur.....	5
2. Algemene bespreking – tussenkomsten van de leden	6
2.1. Tussenkomst van mevrouw Gerda Van Steenberge	6
2.2. Tussenkomst van mevrouw Vera Celis	7
2.3. Tussenkomst van mevrouw Marleen Vanderpoorten	7
2.4. Tussenkomst van mevrouw Fientje Moerman	8
2.5. Tussenkomst van mevrouw Katleen Martens.....	8
2.6. Tussenkomst van de heer Wim Van Dijck.....	8
2.7. Tussenkomst van de heer Jos De Meyer.....	9
2.8. Tussenkomst van mevrouw Elisabeth Meuleman.....	9
2.9. Tussenkomst van de heer Boudewijn Bouckaert	10
3. Algemene bespreking – antwoorden van de minister	11
4. Replieken	15
5. Artikelsgewijze bespreking	19
6. Stemming	23
Gebruikte afkortingen	24

De Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen besprak op 6, 15 en 29 november 2012 de haar toegewezen artikelen (artikelen 2 tot 36; artikelen 73 tot 78 en artikel 79) van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013. Het ontwerp van programmadecreet werd besproken in samenhang met het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2013 (*Parl. St. Vl.Parl. 2012-13, nr. 15/1*).

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

1.1. Algemene situering

De *minister* wijst er bij de aanvang van zijn uiteenzetting op dat het opstellen van de Onderwijsbegroting voor volgend jaar opnieuw een behoorlijk omvangrijke opdracht was. Enerzijds moet ervoor gezorgd worden dat beslist beleid op kruissnelheid kan komen, maar anderzijds moet ook een aantal dringende problemen worden aangepakt.

Het hoeft daarnaast ook geen betoog dat er niet kan worden voorbijgegaan aan de budgettaire realiteit. Dat is meteen ook de reden waarom er maar een gedeeltelijke indexverhoging van de voorziene kredieten kan worden doorgevoerd. De boze reacties van sommigen daarop, ontlokken aan de minister de bemerking dat men zich bij volgende verkiezingen ook eens goed moet bezinnen of men wel op een partij wil stemmen die de afschaffing van de index genegen is. In de hypothese dat het indexmechanisme ooit helemaal zou worden afgeschaft, zal er immers geen sprake meer zijn van enige indexering van budgetten. De minister verwijst dienaangaande naar een aantal buurlanden waar het budget standaard gewoon constant blijft en er dus – omdat er geen automatisme is – telkenmale onderhandeld moet worden over deze of gene verhoging. Enige coherentie in het denken hierover lijkt de minister dan ook aangewezen.

Voor de gedeeltelijke indexering heeft de Vlaamse Regering de regel gehanteerd dat werkmiddelen niet worden geïndexeerd, personeelsmiddelen wel. De cijfermatige vertaling daarvan is terug te vinden in de algemene uitgavenbegroting en de decretale aanpassingen in het voorliggende ontwerp van programmadecreet. De minister benadrukt daarbij dat de maatregelen die zullen worden genomen in het kader van de besparing van loonkredieten nog niet in dit ontwerp zijn opgenomen. De onderhandelingen met de vakbonden zijn op 15 november nog lopende. Er zullen dus nog bijkomende bepalingen nodig zijn, die te gepasten tijde door de Vlaamse Regering bij het Vlaams Parlement zullen worden ingediend.

1.2. Hoofdstuk 2 – Onderwijs

Minister Smet vervolgt dat de meeste decreetsartikelen, zoals gesteld, de aanpassing van het indexmechanisme omvatten. Zo regelen artikelen 2 tot 12 de niet-indexering van de werkingscomponent voor het basisonderwijs, het secundair onderwijs, de inspectie en begeleiding van levensbeschouwelijke vakken, het deeltijds kunstonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding. Hij benadrukt daarbij dat tot nader order 60 percent van de middelen voor het leerplichtonderwijs wel degelijk nog altijd geïndexeerd worden en dit zelfs aan een indexpercentage van 3,38 percent. Er wordt, met andere woorden, een percentage gehanteerd dat een heel stuk hoger ligt dan het indexatiecijfer van 1,9 percent dat elders in de begroting wordt gebruikt voor de indexatie van loonkredieten.

In artikel 8 wordt het budget van de bedrijfsstages toegevoegd aan het nascholingsbudget. Een school kan vanaf 2013 zelf bepalen welke nascholing ze organiseert en bedrijfsstages kunnen daar een onderdeel van zijn.

Artikel 13 garandeert de verdere financiering van de specifieke lerarenopleiding aan de universiteiten in afwachting van de evaluatie, terwijl artikel 14 de basisbedragen voor de investeringen aan de universiteiten vaststelt.

Artikel 15 is een technische aanpassing ingevolge het Rekendecreet. Maandelijks wordt een schijf van een twaalfde uitbetaald aan de universiteiten. Omdat voortaan ook de schijf van december verplicht wordt aangerekend op het jaar zelf, kan men het restsaldo van dat jaar pas bepalen nadat deze laatste schijf is uitbetaald. Doordat zulks dus pas eind december kan, is het niet meer mogelijk om het restsaldo nog in december zelf toe te voegen. Men voorziet nu dat dit ten laatste op 10 januari zal gebeuren.

In artikel 16 wordt de gedeeltelijke indexering van de bijzondere universitaire instituten geregeld.

Artikel 17 is analoog aan artikel 15 (over de uitbetaling van het saldo van de werkingsuitkeringen), maar betreft de hogescholen.

In de artikelen 18, 19 en 20 wordt de gedeeltelijke indexering geregeld voor de hogere instituten voor schone kunsten, de instellingen van openbaar nut en de enveloppe hoger onderwijs.

Artikelen 21, 22 en 23 regelen de gedeeltelijke indexering van de academiseringsmiddelen, het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek en het aanmoedigingsfonds. Ten gevolge hiervan worden, in artikel 24, de lopende beheersovereenkomsten met een jaar verlengd.

In artikel 25 wordt de gedeeltelijke indexering van de studentenvoorzieningen geregeld.

Verder wordt via artikel 26 een begrotingsfonds opgericht. Het is de bedoeling dat de inschrijvingsgelden voor het toelatingsexamen van arts en tandarts en de inschrijvingsgelden van de examencommissie secundair onderwijs in het fonds binnenkomen om er vervolgens de kosten die daarmee gepaard gaan mee te financieren vanuit dat fonds.

Voor wat het volwassenenonderwijs betreft, wordt in de artikelen 27 en 29 de gedeeltelijke indexering gedaan van het Vocvo en de consortia. Artikel 28 klikt het bestaande aantal ambten of voltijdsequivalenten (vte) vast in het gecombineerde volwassenenonderwijs (CBE en CVO).

Artikel 30 behelst de niet-indexering van het werkingsgedeelte van de Hogere Zeevaartschool.

De artikelen 31 tot en met 35 betreffen de gedeeltelijke indexering van de nascholingsmiddelen en pedagogische begeleidingsdiensten. Het krediet van de nascholing op initiatief van de overheid heeft een overschot dat geïnvesteerd zal worden in het pIE.O-project, een project rond concentratiescholen in Antwerpen, Brussel, Gent en de Mijnstreek.

Artikel 36 is het laatste artikel in rij voor wat de gedeeltelijke indexering betreft. Hier dan specifiek voor de diensten met onderwijsbehoeften.

1.3. *Hoofdstuk 22 – Subsidiëring van onderwijsinfrastructuur*

De minister komt dan tot hoofdstuk 22 over de subsidiëring van de onderwijsinfrastructuur. Hij wijst er daarbij op dat er in de begroting 2013 voor 30 miljoen euro extra machtingen voorzien zijn voor capaciteitsproblemen. Een bedrag dat hij zo flexibel mogelijk wil inzetten. Vandaar dat decretaal voorzien wordt dat naast de bouw, verbouwing of aankoop nu ook het persoonlijk recht mogelijk wordt. Daarmee kunnen scholen, bijvoorbeeld, gebouwen inhuren. Hiertegenover staat een beschikbaarheidsvergoeding die

zal worden uitbetaald volgens dezelfde modaliteiten als de reguliere subsidiëring die op vandaag bestaat. Dit alles wordt mogelijk gemaakt via de artikelen 73 tot en met 78. Deze techniek moet het, onder andere, mogelijk maken om met die 30 miljoen euro veel meer te doen dan in het verleden mogelijk was.

2. Algemene bespreking – tussenkomsten van de leden

2.1. Tussenkomst van mevrouw Gerda Van Steenberge

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* heeft de indruk dat de minister stelt dat iedereen die een negatief advies gaf op het programmadecreet en de begroting, het fout heeft. Ze denkt daarbij onder andere aan de opmerkingen en commentaren vanuit het VSKO, vanuit het GO!, vanuit het Overlegplatform Kleine Onderwijsverstrekkers en vanuit de vakbonden over de kwestie van de indexatie. Naar het zich laat aanzien willen de vakbonden zelfs niet meer verder met de minister rond de tafel te zitten. De minister zit in dat geval met een probleem.

De bal terugkaatstend, repliceert minister *Pascal Smet* hierop dat sommige mensen, de spreekster inbegrepen, het blijkbaar moeilijk hebben om cijfers te begrijpen en daarenboven om het even wat vertellen. Hij heeft de afgelopen drie weken wel degelijk in goede verstandhouding met de vakbonden aan tafel gezeten.

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* verwijst naar een in de begrotingsdocumenten opgenomen tekst waarin zwart op wit staat dat over de begroting en het programmadecreet de vakbonden niet verder wensten te onderhandelen met de minister van Onderwijs. Uit de documenten blijkt ook dat de vakbonden hun niet-akkoord hebben gegeven (zie protocollen in *Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1752/1 – Addenda).

Alleen de centra voor basiseducatie zijn tevreden, bij hen is er geen niet-indexatie gebeurd. De Vlor is insgelijks vrij vernietigend in zijn advies over de begroting en het programmadecreet (zie *Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1752/1, p. 143). Op het advies bij de beleidsbrief is het nog wachten tot de week van 20 november. Het lid kan zich daarbij niet van het vermoeden ontdoen dat de raad dit misschien wel met opzet doet en de zaak met een week uitstelt als teken dat hij niet meer akkoord gaat met de minister.

De opmerkingen van de Raad van State bij het programmadecreet zijn altijd dezelfde. Het spoedeisend karakter wordt voor een aantal artikels niet aangetoond. Een programmadecreet moet specifiek spoedeisend zijn en verbonden zijn aan de begroting. Voor een aantal zaken is dit niet het geval. De vraag rijst waarom bepaalde artikelen in het programmadecreet zijn opgenomen. Deze opmerking werd ook geformuleerd bij de bespreking van de begroting 2012. De minister blijft echter volharden in de boosheid. Er was een afspraak dat de Raad van State minstens tien dagen vooraf het voorontwerp van programmadecreet zou krijgen. De Raad heeft nu echter opnieuw een advies op vijf dagen moeten uitbrengen.

Het Rekenhof van zijn kant, maakte een opmerking over artikel 26 (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 16/1, p. 42). Het Rekenhof stelt de vraag waarom dit niet met algemene middelen wordt gefinancierd en waarom het in het programmadecreet is opgenomen.

In verband met de begroting stelt het Rekenhof dat de kwaliteit van de begrotingsdocumenten onvolledig is. Dit is eigenlijk voor minister Muylers bedoeld, maar van de drie artikelen die het Rekenhof ter zake aanhaalt gaan er twee over Onderwijs.

Er is een continuïteit in verband met de niet-indexering en met het ontbreken van geld voor nieuw beleid. Er is geen geld voor bepaalde dossiers die nochtans zouden moeten worden afgewikkeld. Bij de artikelsgewijze bespreking zal het lid hier verder op ingaan.

In verband met leerzorg is er bijvoorbeeld weinig terug te vinden, ook al moet het decreet in kwestie goedgekeurd zijn tegen het einde van 2012. Waar zijn de nodige middelen daarvoor opgenomen? Ook in verband met de scholenbouw is er weinig vooruitgang. De Vlor merkte op dat er geen bijkomende middelen zijn uitgetrokken, maar dat er in 30 miljoen euro wordt voorzien via interne stromen. Hoe zit het met de pps-constructies en met het advies daarover van Eurostat?

In de rondgedeelde tekst van de toelichting van de minister werd een zin geschrapt over gesprekken met het Gemeenschapsonderwijs (GO!) over de internaten. Wat is de betekenis van het schrappen van die zin? Komt er geen bespreking of bijkomende middelen?

2.2. Tussenkomst van mevrouw Vera Celis

Mevrouw *Vera Celis* heeft vragen in verband met de artikelen 73 tot en met 78 van het programmadecreet in verband met de mogelijkheid van de huur van onderwijsinfrastructuur en de subsidiëring daarvan. Er zou 30 miljoen euro extra aan besteed kunnen worden. Aan welke criteria moeten bepaalde dossiers voldoen om er aanspraak op te kunnen maken? Is er een einddatum voorzien? Wanneer zullen de scholen er effectief aanspraak op kunnen maken?

In verband met de begroting is mevrouw *Celis* bezorgd over de internationale uitwisselingssystemen, zoals de Erasmusbeurzen. Het Rekenhof stelt dienaangaande dat het budget dat Vlaanderen uittrekt (naast de middelen die vanop Europees niveau komen) niet helemaal afgestemd is op het beoogde aantal deelnemers. Er zijn dus weliswaar enorme budgetten uitgetrokken die de internationalisering ten goede kunnen komen, maar de vraag dringt zich op of er wel rekening is gehouden met het feit dat Europa wel eens zou kunnen bezuinigen? Is er al een zicht hoe dit zich de eerstvolgende jaren gaat ontwikkelen?

De voorzitter, de heer *Boudewijn Bouckaert*, brengt de commissieleden daarop in herinnering dat recent werd afgesproken om op 6 december 2012 een aparte bespreking te wijden aan het verslag van het Rekenhof over internationale mobiliteit in het kader van Erasmus. (*Parl. St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 37-B/1)

2.3. Tussenkomst van mevrouw Marleen Vanderpoorten

Volgens mevrouw *Marleen Vanderpoorten* geldt hier, zoals op het federale niveau, dat het in wezen steeds om hetzelfde besparingsverhaal gaat waarbij de minister – om de kritiek deels te counteren of voor te zijn – in de aanval gaat door te stellen dat het wel goed gaat. Het advies van de Vlor luidt echter anders. Haar fractie gaat niet akkoord met deze besparingen op de toekomst die de onderwijsbesparingen toch zijn. Dit te meer daar er intussen nog helemaal geen eensgezindheid binnen de meerderheid blijkt te bestaan over een aantal cruciale dossiers. Als men nog iets wil uitvoeren in deze legislatuur (die maar goed anderhalf jaar meer loopt), dan moet dit zichtbaar zijn in deze begroting. Het enige wat men er in de begrotingsdocumenten over leest, is dat men op verschillende terreinen nog zoekt naar consensus.

Bij de voorbereiding van haar tussenkomst vond mevrouw *Vanderpoorten* een artikel terug uit *De Morgen* van 8 april 2011. Dat had als titel ‘Het Vlaams onderwijs staat volledig stil’. Toen kon de minister zich nog terecht verdedigen met het argument dat hij nog 3,5 jaar te gaan had. Nu, met nog anderhalf jaar te gaan, staat men, een paar uitzonderingen niet te na gesproken, nog altijd even ver. Er zijn te veel besparingen, maar het is geen eindig verhaal, er komt niets nieuws. Er is geen visie.

In *De Standaard* van 15 november 2012 staat een artikel over de hervorming van het secundair onderwijs, waar de heer *Monard* zegt dat er stapjes moeten worden gezet. Ook bepaalde meerderheidspartijen zijn daar volgens mevrouw *Vanderpoorten* van overtuigd. De minister gaat echter voor de grote hervorming. Het ogenblik is aangebroken om hier-

over klaarheid te scheppen. Voor het zomerreces 2012 bleek bij het debat in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement dat er niet het minste draagvlak was voor de verbreding van de eerste graad.

2.4. Tussenkost van mevrouw Fientje Moerman

Mevrouw *Fientje Moerman* reageert op de opmerking van de minister over partijen die al dan niet voor een indexsprong waren. De minister blokkeert gedeeltelijk de indexering van de werkingsmiddelen. Als het alternatief voor een indexsprong, een verhoging van de btw tot 22% zou zijn, dan betalen de scholen die natuurlijk ook vanuit de voor 40% niet-geïndexeerde werkingsmiddelen. Dan wordt de invloed daarvan op de werkingsmiddelen van de scholen nog groter. Daarnaast zit men ook nog met de DBFM-operatie waar de btw waarschijnlijk ook zal stijgen. Wat is de invloed van dit alles? Als er een indexsprong zou komen, is er dan al eens becijferd wat dit in het Departement Onderwijs, dat toch een lonendepartement bij uitstek is, zou opleveren?

In de toelichting bij de begroting is vermeld dat er ook op de begroting 2012 500.000 euro is voorzien voor de opvang in de instellingen van het GO!. Wat zijn de noden en hoe verhouden die 500.000 euro zich daar tegenover?

2.5. Tussenkost van mevrouw Katleen Martens

Mevrouw *Katleen Martens* stelt vast dat het programmadecreet opnieuw in de verlenging van de niet-indexering van de werkingsmiddelen voorziet. Zulks treft alle onderwijsinstellingen in hun werking. De uitgaven zijn de laatste jaren immers alleen maar gestegen. Dat dreigt zijn weerslag te hebben op de onderwijskwaliteit (cf. de informaticabehoeften en dergelijke meer). Ze vreest dan ook dat de scholen bij de ouders zullen moeten gaan aankloppen. Voor de basisscholen is dit echter onmogelijk door de maximumfactuur. Ze zullen dit via een omweg moeten doen wat zal leiden tot kienavonden, wafelverkopen enzovoort.

De SERV stelt dat de niet-indexering van de werkingsmiddelen leidt tot een grotere bijdrage voor de gebruikers. Dit zal een bijkomende drempel zijn voor de toegang tot het aanbod. De SERV vraagt dan ook een monitoring van de impact van de verlenging van de niet-indexering en dit zowel voor het aanbod, als voor de gebruikers. Wat is de mening van de minister hierover?

2.6. Tussenkost van de heer Wim Van Dijck

De heer *Wim Van Dijck* wil verduidelijking over de niet-indexering van de werkingsmiddelen. De minister begon met de verklaring dat de werkingsmiddelen niet worden geïndexeerd. In punt 2.2 over de detailregeling ervan, staat dan dat de kredieten voor 60% worden aangepast aan het indexmechanisme. Ook uit de toelichting bleek dat 60% wel wordt geïndexeerd. Kan de minister dit nog wat meer verduidelijken? Wat is het bedrag dat daar tegenover staat? Is het genoemde bedrag van 19 miljoen euro correct?

De minister heeft een overzicht gegeven van de evolutie van de Onderwijsbegroting in absolute cijfers. Die cijfers stemmen niet helemaal overeen met de cijfers van het boekje 'Onderwijs in Cijfers'. De trends zijn weliswaar hetzelfde, de cijfers niet. Is daar een verklaring voor?

Er ontbreekt informatie over de beleidskredieten Onderwijs in vergelijking met de totale begroting. De heer Van Dijck vindt het zeer relevant ook eens de cijfers van Onderwijs te belichten tegen de totaliteit van de begroting. De minister gaat overigens telkenmale ook maar één jaar ver. Hij stelt daarbij dat er, als hij de Onderwijskredieten bekijkt ten opzichte van de totaliteit van de Vlaamse begroting, een stijging is van 0,7% ten opzichte van vorig jaar (van 38,2 percent in 2012 tot 38,9 percent in 2013). De minister had noch-

tans beloofd een historische evolutie te geven. Dat gebeurt echter niet. De heer Van Dijk kan dit wel begrijpen als hij de cijfers van ‘Onderwijs in Cijfers’ erbij neemt. Hij ziet dan dat in 2006 het aandeel van onderwijs in de totale begroting nog 40,5% was. In 2008 zelfs 41,1%. Hij hoopt dat deze stijging zich voortzet. Als de minister een stijging met 0,7% significant vindt, dan vindt de heer Van Dijk een daling van minstens 2% even significant.

2.7. Tussenkoms van de heer Jos De Meyer

De heer *Jos De Meyer* beseft dat financieel moeilijkere tijden de overheid nopen tot het nemen van haar verantwoordelijkheid. Het is daarbij echter evenzeer belangrijk om over de juiste cijfers, informatie en contextuele gegevens te kunnen beschikken. Er zijn immers ook de zorgen van ouders, scholen en personeel.

Hij zou graag de totale cijfers krijgen van de gevolgen voor de scholen van de drie opeenvolgende gedeeltelijke niet-indexeringen. Niet alleen in hun totaliteit, maar ook per leerling basisonderwijs en gemiddelde leerling secundair onderwijs. Hij zou ook graag een zicht krijgen op de reële kostenstijging voor de scholen voor, bijvoorbeeld, elektriciteit, verwarming, water enzovoort. Hoe genuanceerder de cijfers worden weergegeven, hoe beter het gesprek aangegaan kan worden.

Het wordt voor de infrastructuur van scholen mogelijk, wanneer er enkel een zakelijk recht is als huur, dat men bijkomende subsidiëring zou kunnen krijgen. Dit is totaal nieuw. Nu zijn er al scholen die huren. Ze betalen dit met hun werkingsmiddelen. De heer De Meyer begrijpt dat hier een totaal nieuwe, bijkomende mogelijkheid wordt geboden. Is dit alleen in geval van capaciteitsproblemen? Geldt het ook in andere situaties? Hoe wordt dit objectief bepaald? Het al dan niet over deze nieuwe middelen beschikken maakt een groot verschil uit. De ene school moet zulks betalen met de werkingsmiddelen, terwijl andere het volledig in surplus zouden kunnen krijgen. Enige verduidelijking ware hier alleszins op haar plaats.

De heer De Meyer wil informatie over de spaarpot van 132 miljoen euro voor de cao die er – luidens nogal wat berichtgeving – vanaf 2013 zou zijn. Die zou er plots niet meer zijn. Is dat zo?

Enkele maanden geleden stelde de heer De Meyer een schriftelijke vraag over de mogelijke besparingen bij tbs (schriftelijke vraag nr. 636 van 27 juni 2012). Is er rekening gehouden met de vergrijzing en het risico op meer ziektes bij deze doelgroep? Kan men de cijfers in hun volledige genuanceerdheid, nogmaals verstrekken?

Wat betekent voor onderwijs de 100 miljoen euro die het overheidspersoneel zou moeten inleveren? Er wordt altijd verwezen naar een ‘keuzemenu’. Hij zou graag weten wat de verschillende mogelijkheden zijn die ter tafel liggen. Als dat voor 2013 is, geldt het dan vanaf 1 januari of vanaf 1 september? Kunnen er generieke maatregelen in onderwijs genomen worden, zodat er niet op de lonen moet worden bespaard?

2.8. Tussenkoms van mevrouw Elisabeth Meuleman

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* dicht de minister de allures van een dubieuze verkoper van tweedehandsauto's toe. Ze vindt dat de minister geprobeerd heeft om van de Onderwijsbegroting een mooi verhaal te maken. Ze vindt het echter totaal ongeloofwaardig.

Het is frappant hoe de partijvoorzitter van de minister zich met man en macht verzet tegen elke vorm van indexsprong, zelfs een sociale indexsprong is onmogelijk. Dit terwijl men in Vlaanderen nu al drie jaar op rij een indexsprong meemaakt, zonder enig verweer vanwege de minister. De sociale partners, maar ook de Vlor zijn daar niet over te spreken. De Vlor stelt in zijn advies: “De Vlor stelt vast dat de Vlaamse Regering opnieuw fors

bespaart op de werkingsmiddelen van alle onderwijsniveaus. Deze besparingsmaatregel treft alle onderwijsinstellingen en internaten in de kern van hun werking en het recurrente effect tast de werkingsmiddelen op lange termijn aan. (...) Toch vraagt deze regering al verschillende jaren op rij aan het onderwijsveld om de economische crisis mee op te lossen, onder andere door het niet indexeren van de meer dan noodzakelijke werkingsmiddelen.”. Mevrouw Meuleman is het eens met dit advies. Men gaat in het advies ook in op hoe hard de niet-indexering de verschillende onderwijsniveaus treft. Bij de internaten is er een besparing van liefst 150 miljoen euro. Deze werden de voorbije jaren nochtans geconfronteerd met steeds stijgende uitgaven, onder meer door de forse verhoging van de energiekost. Bij de centra voor leerlingenbegeleiding haalt men niet eens het uitgavenniveau van 2009 enzovoort. Dat de minister dit alles desalniettemin toch als een succesverhaal durft te verkopen is totaal onbegrijpelijk.

Bij de toelichting stelde de minister dat er 148 miljoen euro extra middelen waren. Het lid zou, net als de vorige spreker, graag weten over welk bedrag per leerling het gaat. Men zit namelijk ook met een stijgend aantal leerlingen.

Een extra uitgave van 30 miljoen euro is totaal onvoldoende voor het oplossen van het capaciteitsprobleem. Dit werd bevestigd door de Antwerpse schepen van Onderwijs, de heer Robert Voorhamme. Ook in andere steden is er een stijgend leerlingenaantal en een capaciteitstekort. Ook hier weer kan er maar bezwaarlijk van een succesverhaal gesproken worden.

In de schriftelijke toelichting bij de begroting die werd rondgedeeld is de kleine paragraaf in verband met de noodopvangcentra van het GO! geschrapt. Er zou daar, nog in de begroting van 2012, 500.000 euro voor worden vrijgemaakt. Dat bedrag was bestemd voor dringende onderhoudsnoden van die centra. De grootste noden zitten, volgens mevrouw Meuleman, die zich hiervoor baseert op het rapport van de Kinderrechtencommissaris, echter in de begeleiding. Was die 500.000 euro voor onderhoudsnoden dan wel de juiste keuze geweest? De extra middelen zijn er niet alleen nodig voor onderhoud, maar vooral voor begeleiding. Hoe gaat de minister dit oplossen?

Mevrouw Meuleman is ook uitermate benieuwd hoe de besparingen bij de Onderwijsambtenaren zullen gebeuren. Het gaat om een niet gering bedrag. Kan de minister zeggen welke pistes er nu op tafel liggen? Men kan de parlementsleden hierover toch niet ten eeuwig en dage in het ongewisse blijven houden.

2.9. Tussenkost van de heer Boudewijn Bouckaert

De heer *Boudewijn Bouckaert* vindt dat de jaarlijks weerkerende discussie over de index een enigszins potsierlijk debat is. Er moet op worden gewezen dat, nog los van elke opportuniteitsvraag, het niet inconsistent is om te pleiten voor een desindexering van de loonkosten en toch tegen een desindexering van overheidsuitgaven te zijn. Er is geen tegenspraak tussen de stelling dat de lonen gedesindexeerd moeten worden en de stelling dat de overheidsinvestering wel geïndexeerd moeten worden. In het eerste geval gaat het om de bedrijven en de rentabiliteit ervan, evenals over de daarmee verbonden werkgelegenheid. Een algemene indexering van de lonen wordt door veel economen afgewezen omdat het een maatregel is die op al de bedrijven gelijktijdig en gelijkmatig van toepassing is. De kostenstructuren van de bedrijven zijn echter zeer verschillend. Een alternatief voor de indexering van de lonen is de aanpassing van de lonen via sectoriële onderhandelingen. Dit laat een afstemming per sector toe. Dit wordt ook toegepast in nogal wat landen en laat toe de zaken veel fijner af te stemmen.

Als men de werkingsmiddelen desindexeert, vermindert men de facto de werkingsmiddelen aangezien de prijzen onvermijdelijk stijgen. Men bespaart dan volgens een hyperkaasschaaf. Er wordt op een gelijke manier bespaard, zonder te kijken naar de specifieke

omstandigheden. Volgens de oppositiepartijen is dit een laffe methode van besparen, omdat men niet durft te stellen welke sectoren er meer, minder of zelfs niet moeten besparen.

De heer Bouckaert kan er begrip voor opbrengen dat men, gezien de moeilijke budgettaire toestand, ook in Onderwijs moet besparen. Deze sector slurpt immers 40% van de begroting op. Desalniettemin vindt hij dat er toch meer aan finetuning moet worden gedaan. Wat is de impact van de desindexering op de toestand van de scholen? Als er elementaire kostenelementen in gevaar komen, zoals verwarming, elektriciteit enzovoort, dan moet dit worden bekeken en bijgestuurd.

De boodschap aan de Vlaamse gezinnen moet zijn dat als men in deze moeilijke begrotingstijden de kwaliteit van ons onderwijs wil behouden, men voor een stuk zijn eigen verantwoordelijkheid moet nemen. Het middenveld moet worden aangesproken om zijn bijdrage te doen. Er wordt door sommigen soms minachtend gesproken over spaghettiavonden en een wafelenbak. De heer Bouckaert vindt dit integendeel een mooie zaak die integraal deel uitmaakt van ons sociaal weefsel. Men moet dan overigens ook verder durven gaan in het afbouwen van de maximumfactuur, zodanig dat de scholen iets meer beroep kunnen doen op de ouders. Men moet daarover eerlijk zijn tegenover de bevolking.

3. Algemene bespreking – antwoorden van de minister

Minister *Pascal Smet* dankt de heer Bouckaert voor de genuanceerde manier waarop deze zijn visie op de problematiek van de indexering naar voor heeft gebracht, dit in tegenstelling tot vele andere tussenkomsten die van een immense tristesse zijn. Mocht er maatschappijbreed een soort ‘zevertaks’ kunnen worden ingevoerd, dan ware men verzekerd van een gestage inkomstenstroom. Hij beseft ondertussen ook terdege dat ondank ’s werelds loon is en dan met name voor iedereen die zich inzet voor de publieke zaak. De realiteit heeft echter ook haar rechten en de feiten en de cijfers spreken voor zich. De Onderwijsbegroting moet in haar historische context worden bekeken. In Vlaanderen geeft men aan onderwijs, uitgedrukt in punten van het bruto binnenlands product (bbp) of, in casu, van het bruto regionaal product (brp), meer uit dan het OESO-gemiddelde. Ook op Europees vlak zit Vlaanderen boven het EU-gemiddelde. In de goede budgettaire jaren zijn de werkingsmiddelen voor scholen enorm toegenomen. Men is dit vergeten. De maximumfactuur werd ingevoerd, maar gelijktijdig heeft men de werkingsmiddelen van de scholen verhoogd.

Die goede tijden liggen ondertussen echter achter ons. De wereld is grondig veranderd. Er is inmiddels de financiële crisis geweest, die een economische crisis werd en die voor meer en meer mensen een sociale crisis wordt en die potentieel zelfs kan uitmonden in een crisis van het samenleven. Deze crisis heeft zijn weerslag op de Vlaamse begroting. Vanuit Onderwijs heeft men de begrotingsbesprekingen aangevat volgens het christelijke principe ‘wie geeft, zal krijgen’. Onderwijs beslaat nipt geen 40% van de totale Vlaamse begroting en deze begroting vertoont een reëel tekort. In de samenleving zijn er zowel op het vlak van onderwijs, welzijn, openbare wegen, werk enzovoort reële, onmiskenbare noden. Als men dan alleen voor zichzelf opkomt, is dit een negatie van de waarden – zoals solidariteit – die men aan de kinderen in het opvoedingsproces in het onderwijs probeert bij te brengen. Men heeft er dan ook voor geopteerd om bij de begrotingsbesprekingen een beetje te geven om veel te krijgen. En zo is ook geschied. Er is dus geen sprake van het opsmukken van de begroting, maar van het objectief weergeven van de feiten.

Tussen 2009 (het ogenblik dat de minister aantrad) en nu is de Onderwijsbegroting gestegen met meer dan 1 miljard euro. Dat is massaal veel extra geld. Dit is niet zo in het buitenland. Er is 132 miljoen euro extra voor de cao Onderwijs. Voor de Franse en Duitstalige Gemeenschap is dat 0 euro.

In de begroting 2012-2013 is er 243 miljoen euro extra geld. Als men dit vermindert met de besparingen – de gedeeltelijke indexering en de 1% besparing op de loonmassa – dan blijft er netto nog altijd 148 miljoen euro extra over.

De minister vraagt eerlijk te zijn, het hele verhaal te bekijken en binnen de gegeven context te blijven. Het procentueel aandeel van Onderwijs beliep in 1995 44,7% van de Vlaamse begroting. In 2009 was dat 36,9%. In 2012 is dat 38,6%. Ook dit moet men in de correcte context plaatsen. Er werden ondertussen immers extra bevoegdheden en taken aan Vlaanderen toegekend en er zijn nu ook meer noden in de Vlaamse samenleving waarvan men vindt dat de overheid ze moet opnemen. In 1995 ging het afgerond over 12,8 miljard euro, in 2012 is het afgerond 26,9 miljard euro. In absolute cijfers gaat het dus over een stijging, maar proportioneel daalt het aandeel van Onderwijs in de totale Vlaamse begroting enigszins.

Als men dit vergelijkt met andere landen, dan blijft Vlaanderen nog steeds boven het EU-gemiddelde en het OESO-gemiddelde zitten. Er is geen enkele parameter die op problemen wijst. De OESO wijst er soms (informeel) op dat er nog efficiëntiewinsten in het onderwijs mogelijk zijn, zoals de groepsaankopen van energie. Dit zou de scholen veel meer opbrengen dan de minderindexatie kost. In de jaren 80 was er ook een zware economische crisis en men stelde toen dat schaarste tot creativiteit leidt. In het verleden gebeurde het in Onderwijs echter misschien te veel dat veranderingen gepaard gingen met de inbreng van massaal veel nieuw geld. Die tijd is voorbij. Er wordt nog alleen geld gegeven als het nodig is. Men zal in de toekomst nog meer moeten nadenken over hoe men het geld gaat uitgeven. Niet enkel de overheid, maar ook de werkgevers, de vakbonden, de koepels enzovoort beginnen die oefening nu te maken.

Met betrekking tot de hele indexkwestie intrigeert het de minister dat iemand kan stellen dat de index moet worden afgeschaft, maar kort daarna voor de indexatie van de werkingsmiddelen pleit. De afschaffing van de index heeft niet alleen gevolgen op het loon, maar ook op de werkingsmiddelen. In andere landen waar er geen index bestaat, kijkt men na x-aantal jaren of er al dan niet een verhoging van het budget moet gebeuren. Men werkt daar dus met gesloten enveloppes en jaarlijkse of cyclisch gebonden onderhandelingen.

In Onderwijs wordt er nog altijd gedeeltelijk geïndexeerd, namelijk 60% aan een indexvoet van 3,38%. Dit ligt ook veel hoger dan het indexatiecijfer van 1,9% dat elders in de begroting wordt gebruikt voor de indexatie van loonkredieten. 60% indexeren aan 3,38% komt neer op een indexatie van 100% aan 2%. Als men de zaak louter mathematisch omrekent, wordt er in Onderwijs dus de facto nog altijd een hoger indexatiepercentage gebruikt voor de globaliteit van de middelen. Er wordt wel minder gegeven dan verwacht en dit resulteert over de drie jaar in een recurrent verlies van 52,5 miljoen euro. Dit komt per kind gemiddeld neer op een vermindering van 50 euro over drie jaar. Het bedrag van de maximumfactuur is echter opgetrokken, hetgeen de scholen meer mogelijkheden biedt. Dat men daarnaast ook af en toe nog een wafelenbak of een spaghettiavond organiseert, vindt de minister geenszins storend. Zulks is integendeel belangrijk voor het sociaal weefsel van de samenleving en is op zich helemaal geen schande. Het is trouwens ook een gevestigde en eerbare traditie binnen het Vlaamse onderwijs om zo wat extra geld binnen te halen voor een school. Dit mag anderzijds natuurlijk niet ontaarden tot een structurele noodzaak.

De werkingsmiddelen bedroegen in 2010 afgerond 889,8 miljoen euro, in 2013 zal dit 931,5 miljoen euro zijn. Er is dus een stijging van de werkingsmiddelen. In de budgettaire betere tijden heeft men wel degelijk flink wat meer middelen toegekend, kwestie van te zorgen dat de scholen een appeltje voor de dorst voor de toekomst zouden hebben. Wat een aantal scholen zelfs heeft toegelaten reserves op te bouwen. De cijfers liegen niet. Er is 1 miljard euro extra en 243 miljoen euro voor nieuwe initiatieven. Verminderd met de

besparingen blijft er nog netto 148 miljoen extra over. Er is ook 132 miljoen euro voor een cao.

Er is 243,275 miljoen euro voor nieuwe initiatieven in de begroting ingeschreven. Er is voor lonen in 71 miljoen euro extra voorzien. In de werkingsmiddelen is er – voor de verrekening van de gedeeltelijke indexering – voor basisscholen 20 miljoen aan extra middelen voorzien, in het secundair onderwijs voor 14,76 miljoen euro, in de internaten voor 221.000 euro, in het hoger onderwijs (voor de extra studenten) voor 41,4 miljoen euro, in de studietoelagen voor 4,8 miljoen euro, het verder bestaan van Klasse over meerdere jaren voor 3,7 miljoen euro (er is hier overigens een aanbesteding voor gebeurd), apparaatkredieten voor de informatisering voor de berekening van de pensioenen voor 558.000 euro, de groeionorm voor het volwassenenonderwijs en de basiseducatie voor 1,190 miljoen euro, de extra kredieten voor de capaciteit en de scholenbouw voor 30 miljoen euro, de uitrol van het decreet Omkadering Basisonderwijs – de 1350 bijkomende leerkrachten (vte) – voor 25,6 miljoen, de uitrol van het decreet Integratie Hoger Onderwijs voor 20 miljoen euro extra (als men voor het hoger onderwijs de bedragen optelt is er daar dus voor 61,4 miljoen extra voorzien) en voor de Onderwijs-cao is er voor 10 miljoen euro extra aan provisie ingeschreven. Dit laatste bedrag kan nog worden opgetrokken.

De besparingen of dat wat men minder geeft dan verwacht, moet men van die 243,275 miljoen euro aftrekken. De impact qua niet-toekenning van de index zal voor de basisscholen 6,4 miljoen euro zijn, voor de secundaire scholen afgerond 6 miljoen euro, voor de internaten 136.000 euro, voor het hoger onderwijs 3,6 miljoen euro, voor andere desindexeringen los van de werking van de scholen 7 miljoen euro en voor het GO! 4 miljoen euro. In totaal geeft dit afgerond 27 miljoen euro. De 1% besparing op de loonmassa in Onderwijs geeft 82 miljoen euro. Het saldo is dan netto 148 miljoen euro extra geld voor het onderwijs in 2012-2013 en dit zonder rekening te houden met de begrotingscontrole.

De nieuwe initiatieven die men in 2012-2013 zal nemen, zijn onder meer de omkadering voor het basisonderwijs. Dit gaat om 55,6 miljoen euro. Er is de integratie in het hoger onderwijs, voor de capaciteit in de scholenbouw is er 62 miljoen euro extra uitgetrokken en er komt nog 30 miljoen euro bij dit jaar. Aan het afgesproken groeipercantage voor het volwassenenonderwijs werd niet geraakt. Er is 800.000 euro vrijgemaakt voor de dyslexiesoftware. In 2011 is de desindexatie in onderwijs gecompenseerd. Er is een extra input gedaan van middelen voor de mobiliteit van studenten voor 1,8 miljoen euro. Er is 900.000 euro voor het project van de concentratiescholen. Het groeipad voor de doventolken is opgestart voor bijna 900.000 euro. Er is het kenniscentrum onderwijs om de leerkrachten te helpen. Dit gaat op kruissnelheid 5 miljoen euro zijn. Er is in extra geld in het kader van de armoedeplannen voorzien. Het gamefonds is opgezet. Er wordt momenteel 35% meer geld uitgegeven aan de studietoelagen dan bij het begin van de legislatuur. Er zijn de afgelopen jaren dus veel nieuwe zaken gebeurd, waarvoor veel geld werd voorzien.

Normaal gesproken ging er een cao in werking treden op 1 januari 2013. Er is een tijd geleden een eisenbundel overhandigd door de vakbonden. Deze werd in onderling overleg uitgesteld om prioritaire dossiers, zoals tbs, eerst te behandelen. Er was 132 miljoen euro voorzien. Die cao is nog niet afgesloten. De redenering binnen de Vlaamse Regering luidde dat, als die afgesloten wordt, deze pas in september 2013 in werking treedt. Men heeft dan maar een kwart van het geld nodig. De afspraak werd gemaakt dat die 132 miljoen euro er voor 2014 zal zijn. Er is nu een provisie van 10 miljoen euro in de begroting ingeschreven, die bij de begrotingscontrole kan worden opgetrokken in functie van de resultaten van de onderhandelingen met de vakbonden. Het is dus niet dat men geen nieuwe cao meer moet afsluiten voor Onderwijs, zoals sommigen dat vanuit de oppositie bepleit hebben. Er werd beslist dit wel te doen, maar de inwerkingtreding ervan werd met negen maanden opgeschoven. In plaats van 1 januari wordt het dus 1 september 2013.

Andere landen, de Franse en Duitstalige Gemeenschap kijken verbaasd naar deze mogelijkheid tot extra middelen.

Er kan nog niet veel gezegd worden over de 1% besparing op de loonmassa. De Vlaamse Regering heeft hierover nog geen beslissing genomen. Er is op 16 november 2012 een overleg tussen de Vlaamse Regering en de vakbonden. De gesprekken van de afgelopen twee weken tussen de vakbonden en de bevoegde ministers zullen worden voortgezet. Het is de bedoeling dat de Vlaamse Regering op korte termijn, dit is binnen twee à drie weken, beslist. Die timing moet toelaten om alles decretaal nog ordelijk te regelen. De onderhandelingen lopen hoe dan ook nog en er wordt wel degelijk nog gepraat. De minister vraagt dan ook om nog wat geduld op te brengen.

Er zal voor de internaten voor de dringendste infrastructurele noden 500.000 euro worden uitgetrokken op de Onderwijsbegroting 2012. Er wordt met het GO! overlegd waar deze noden zich juist situeren. Er is binnen het GO! ook nog een eigen investeringsprogramma om aan een en ander te remediëren. In overleg met Vlaams minister Vandeuren zullen er ook nog maatregelen in verband met ondersteuning worden genomen. Er wordt voor de nabije toekomst een verenigde commissies Onderwijs en Welzijn gepland en de resultaten van het overleg zullen daar gezamenlijk worden voorgesteld.

De minister weet niet hoe het met het Erasmusprogramma op Europees niveau zal verlopen. De debatten hierover tussen het Europees Parlement, de Raad en de Europese Commissie lopen nog volop. Ze halen af en toe ook de pers. Bij de eerste berichten dienaangaande bleek uit verklaringen van de bevoegde Europese commissaris, mevrouw Vassiliou, dat het deels om een tactisch gegeven ging. De nodige maatregelen op Vlaams niveau zijn in elk geval genomen. Er zullen voor de Vlaamse studenten in het schooljaar 2012-2013 geen financiële problemen zijn. Voor het schooljaar 2013-2014 is het nog te vroeg om er definitief uitsluitsel over te geven. Ook daarvoor zal er een oplossing gezocht worden, afhankelijk van hetgeen er op Europees niveau uit de bus komt.

De berekening van de implicaties van de tbs-operatie is een zeer technische oefening. Voor de geïnteresseerden kan desgevallend een technische informele vergadering worden georganiseerd, waarop de administratie nadere toelichting kan verschaffen. Daarover prognoses maken is hoe dan ook niet gemakkelijk. Het kan dat mensen meer ziek zullen worden, maar dat hoeft niet per se zo te zijn. Het is wel zo dat de vergrijzingsfactor hoger wordt, waardoor de verloning duurder uitvalt. Oudere leerkrachten worden niet vervangen door jongere, goedkopere leerkrachten. Dit geeft een verhoging van de kosten in het loonmodel, dat daarop voorzien is.

Voor wat de bemerking betreft dat bepaalde artikels uit het programmadecreet geen voldoende band zouden hebben met de begroting, wijst de minister erop dat de parlementsvoorzitter, in overleg met het Uitgebreid Bureau, bij de indiening van het programmadecreet nauwgezet nakijkt wat wel en niet kan. Er is voor de bepalingen van het programmadecreet wel degelijk een link met de begroting. De voorzitter zou ze anders wel geschrapt hebben.

Mevrouw *Fientje Moerman* apprecieert de inspanningen die geleverd worden voor de internaten, maar had van de minister toch graag vernomen hoe de voorziene 500.000 euro zich verhoudt tot de reële noden.

De *minister* stelt dat het GO! in een nota een bedrag van 4 miljoen euro aan investeringsnoden heeft vermeld. Dit moet verder worden verfijnd. Er is daar nog discussie over met het GO!, het moet nog afdoende worden onderbouwd. Het GO! heeft overigens nog een regulier bouwprogramma waarop ook al een aantal investeringen in internaten zijn voorzien. De voorziene 500.000 euro zijn bestemd voor de dringende werken. Daarnaast

moeten er nog extra investeringen gebeuren. De internaten in kwestie moeten, conform de binnen dit parlement bestaande consensus, ook naar Welzijn worden overgedragen.

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* verduidelijkt dat ze eerder inderdaad over kredieten sprak die bestemd waren voor extra begeleiding. Dat is een andere discussie.

De *minister* verwijst naar engagementen van minister Vandeuren om de profielen van de betrokken kinderen te verfijnen. In welke mate vallen die onder welzijnsnoden? Wat zijn die noden? Welke rechten hebben die kinderen in de reguliere regelingen? Die oefening is men momenteel aan het maken. Tijdens de geplande bijeenkomst van de verenigde commissies Onderwijs en Welzijn kan men hier nader op ingaan.

De opbrengst van een indexsprong op de onderwijslonen die men rechtstreeks uitbetaalt, zou 147 miljoen euro op jaarbasis bedragen. Daarin zijn de universiteiten niet opgenomen. Voor de universiteiten zou de opbrengst ruwweg 22,4 miljoen euro zijn.

De criteria voor de scholenbouw – de 30 miljoen extra – zal dit jaar een aangepaste versie zijn van de afgelopen drie jaar. De noden van de verschillende lokale taskforces komen binnen. Die worden geobjectiveerd op basis van een aantal parameters zoals het aantal weigeringen, de demografische evolutie, de capaciteit van de school enzovoort. Er wordt dan samen met de netten binnen AGION gekeken om dit nog verder te objectiveren. Dan komt er een gezamenlijk voorstel dat voor goedkeuring naar de Vlaamse Regering gaat. Er wordt daarover momenteel nog overlegd met de betrokkenen.

De voorbije drie jaar hanteerde men, om het heel lapidair te stellen, een systeem waarbij een school die geld nodig had om te bouwen dit meteen kreeg, zelfs al ging de schooluitbreiding in kwestie pas de jaren daarop ook effectief open. In deze budgettaire moeilijkere tijden heeft men, enkel voor wat de capaciteitsproblematiek betreft, deze werkwijze aangepast. Scholen kunnen, eenvoudig gesteld, een huur regelen. Men gaat een huur aan met een derde en het wordt mogelijk om die huur dan terug te betalen. Als het systeem volledig is uitgewerkt, zal het gedetailleerder worden toegelicht. Met de dertig miljoen euro gaat men een hefboomeffect creëren, waardoor men meer geld tot stand kan brengen. Er worden overigens ook nog andere technieken bekeken, waarover men de komende weken uitsluitsel zou moeten kunnen hebben. Men gaat dus voor meer dan 30 miljoen euro aan scholencapaciteit kunnen oplossen. In 2013 heeft men – hopelijk – maar 30 miljoen euro nodig.

Als dit anders zou lopen, dan kan er bij de begrotingscontrole bijgestuurd worden. Er moet in de toekomst nog gestructureerder worden gewerkt. Men ziet nu gelukkig ook meer en meer dat als gemeenten een woonuitbreidingsgebied aansnijden, men ook de verplichting oplegt om scholen te bouwen.

Men verwacht op relatief korte termijn naar de Vlaamse Regering te kunnen gaan met een, door de onderwijsverstrekkers gedragen, voorstel met de gebruikte criteria.

Voor de reguliere scholenbouw in het algemeen is men in een zoektocht naar bijkomend geld diverse pistes aan het exploreren. Het bankenplan is een mogelijke piste. Een tweede mogelijke piste loopt via de verzekeringswereld. Via een aantal regels die daar gelden om vastgoed in portefeuille te hebben, zijn er ook wat mogelijkheden in verband met scholenbouw. Dat is allemaal financiële spitstechnologie.

4. Replieken

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* vindt sommige verklaringen van de minister echt niet kunnen. Juiste informatie is belangrijk voor een parlements lid. Leden van meerderheidspartijen hebben meer informatie dan die van de oppositie. Sommige oppositiepartijen heb-

ben nog minder informatie dan andere in de oppositie. Als er door parlementsleden onzin of, zoals de minister – wel wetende dat deze bijeenkomst live wordt uitgezonden – het noemde, ‘zever’ zou worden verteld, dan gebeurt dit op basis van informatie die door de minister ter beschikking werd gesteld. Mocht er ooit een ‘zevertaks’ worden ingevoerd, dan zou de minister – gezien zijn communicatie – ongetwijfeld een zware aanslag voorgeschoteld krijgen. Het lid wil daarvan drie voorbeelden geven. Een eerste voorbeeld betreft het advies van de Raad van State bij het programmadecreet. Het spoedeisend karakter moet worden aangetoond. Dit gebeurt niet voor de artikelen 13, 17 en 53. De artikelen 13 en 17 gaan over onderwijs. De Vlor van zijn kant, stelt dat met betrekking tot de extra middelen voor infrastructuur, er geen melding wordt gemaakt van het budget van 30 miljoen euro. De problemen moeten volgens de raad worden aangepakt door bijkomende middelen en niet door middelen uit de reguliere financiering voor infrastructuur te verschuiven. Vragen over de bijkomende financiering voor scholenbouw, lijken dus zeker gerechtvaardigd. Het derde voorbeeld gaat over het addendum van de vakbonden. Mevrouw Van Steenberge heeft geen goede contacten met de vakbonden. Ze baseert zich op de beschikbare informatie, die terug te vinden is in de aan het parlement bezorgde documenten. Er zijn daarin verklaringen van vakbondswegen opgenomen waarin staat dat de onderwijsvakbonden weigeren te onderhandelen over bepaalde maatregelen omdat ze geen vertrouwen meer hebben in de Vlaamse Regering. Als het lid op basis daarvan stelt dat de minister problemen heeft met de vakbonden en de minister repliceert dat dit achterhaald is, dan moet ze ervan op de hoogte worden gebracht dat het addendum niet meer telt.

De gelden voor het tijdschrift Klasse gaan over twee jaar. Er moet inderdaad worden bespaard. Klasse krijgt 144 miljoen in oude Belgische frank. Ze vindt dit veel in tijden van besparing en budgettaire krapte. Haar kinderen gaan naar vier verschillende scholen. Geen enkele geeft Klasse voor ouders mee. De stapels van het tijdschrift blijven gewoon in de klas liggen. Ze worden niet verdeeld. De minister beloofde vorig jaar te onderzoeken of een digitale versie niet voldoende was. Dit is niet gebeurd. Dit was een punt waarop er een kleine besparing had kunnen worden gerealiseerd.

De *minister* verklaart dat zijn bemerking over een ‘zevertaks’ niet gericht was aan de commissie, maar een algemeen maatschappelijke bemerking betrof. Hij wijst er tevens op dat het als minister ook niet bepaald aangenaam is om voortdurend als schietschijf te moeten fungeren. Hij beaamt verder dat de informatie ongelijk verdeeld is, maar dat is nu eenmaal een gegeven waar men mee moet leven. De eerste reflex die men hoe dan ook echter zou moeten hebben is te controleren of de informatie klopt. Als er problemen ontstaan, is dat vaak over zaken waarover de minister zelfs geen verklaringen heeft afgelegd. Vakbonden doen vanzelfsprekend verklaringen, maar die passen dan binnen de dynamiek waarin men zit. De uitspraken van mevrouw Van Steenberge waarin met een grote stelligheid wordt verklaard dat er een groot probleem is met de vakbonden, terwijl uit de feiten blijkt dat dit niet zo is, zijn ook pijnlijk voor de minister. Hierdoor reageert hij scherper dan gebruikelijk.

De opmerking van de Raad van State die door het lid werd aangehaald, slaat op twee artikelen uit het voorontwerp van decreet die finaal uit het ontwerp zijn gelaten.

De minister kan over de 30 miljoen euro voor de scholenbouw alleen maar blijven stellen dat het om extra geld gaat. De uitspraken van de Vlor daarover, laat hij voor rekening van die instantie.

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* repliceert dat ze de informatie haalt uit documenten van het parlement, waarin de onderhandelingsprotocollen mee zijn opgenomen. Moet zij dan misschien controleren of de aan het parlement verstrekte informatie wel klopt?

De minister repliceert met de vraag of de vakbonden de afgelopen jaren al ooit een protocol van akkoord hebben gegeven. De initiële reactie van de vakbonden was een impulsieve reactie van boosheid volgend op de beslissing van de Vlaamse Regering dat de totaliteit van de ambtenaren – dus niet enkel die tewerkgesteld in het onderwijs – een inspanning van één percent zou moeten realiseren. De tijd gaat ondertussen echter verder en men moet toch met elkaar praten. Dit soort gesprekken doet men best niet in het openbaar, maar ze worden op dit ogenblik wel gevoerd.

Men heeft op Klasse al 20% bespaard in de afgelopen jaren. Hij blijft ervan overtuigd dat het een belangrijk communicatieorgaan is. Hij zal laten onderzoeken waarom de papieren versie niet wordt verdeeld, maar kan geen instructies in die zin geven aan de scholen.

De heer *Wim Van Dijck* beaamt dat de vergelijking met het jaar 1995 geen goede vergelijkingsbasis vormt voor het aandeel van de Onderwijsbegroting in de totale begroting. De Vlaamse bevoegdheden zijn sindsdien ingrijpend veranderd. De minister heeft die vergelijking gemaakt, niet hijzelf. De vergelijking met 2009 is ook niet zo geslaagd. Dat was immers juist de dip in de curve. De heer Van Dijck maakte de vergelijking met 2006 en vooral 2008. Dat jaar was het laatste volledige jaar van de voorgaande legislatuur. 2013 is dat ook voor deze legislatuur. De cijfers tussen deze twee jaren verschillen significant.

De minister ontpopt zich tot de kampioen van de absolute cijfers. De minister stelde herhaalde malen uitdrukkelijk dat er sinds het begin van deze legislatuur – dus sinds hij is aangetreden – 1 miljard euro is bijgekomen. Als men de tabel van de minister erbij neemt en het getal uitzuivert met de inflatie, dan ziet men tweemaal een daling in reële cijfers en komt men nu pas in 2013 boven nul. Hetzelfde met de werkingsmiddelen. In absolute cijfers stijgen ze. Uitgezuiverd met de toegenomen kosten, inflatie en gestegen leerlingenaantallen is het resultaat waarschijnlijk niet zo goed. Met absolute cijfers kan men alle kanten uit. De heer Van Dijck wil een ernstige vergelijking die rekening houdt met alle factoren.

Minister *Pascal Smet* stelt dat absolute cijfers ook geld zijn. Als men met andere landen vergelijkt, dan is het niet zo evident dat de middelen stijgen. Er zijn bovendien jaren geweest dat men een negatieve index had. De middelen zijn toen niet verminderd. Met cijfers kan men inderdaad alles bewijzen, vandaar dat de minister de context heeft willen schetsen waarin een en ander is gebeurd. Het procentueel aandeel van Onderwijs in de totale begroting zal, ook rekening houdend met de staatshervorming, naar aanvoelen van de minister verder zakken. Het omgekeerde zou merkwaardig zijn. De minister heeft 2009 genomen omdat het zijn eerste jaar was, het toenmalige dipje was inderdaad handig meegenomen. In 2008 was het 39,2%, in 2009 was het 36,9%, in 2010 was het 39,3%, in 2011 was het 38,9%, in 2012 is het minimaal 38,6%, maar dit moet nog worden gecorrigeerd met de begrotingscontrole. In 2013 zal het daar rond blijven schommelen. In vergelijking met 2008 blijft het toch maar een verschil van om en bij de 0,6%. Dat is vrij stabiel, ondanks dat er opdrachten bijkomen. Men heeft in het verleden misschien te weinig gecommuniceerd over de begrotingsresultaten voor Onderwijs. Hetzelfde voor het hoger onderwijs. Ze krijgen er dit jaar 61 miljoen euro bij en hebben bovendien nog veel reserves. Men moet dit wel binnen de bestaande context bekijken. Het is niet evident om binnen de regering dit resultaat te halen.

Mevrouw *Katleen Martens* verwijst naar uitspraken van voormalig minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke die absoluut tegenstander was van extra activiteiten voor ouders om zo de werkingskosten mee te betalen. Dit werkte volgens hem de financiële ongelijkheid van de scholen in de hand. Minister Smet heeft er blijkbaar geen problemen mee, het wordt zo wel moeilijk om te volgen.

Ze herhaalt haar vraag over de monitoring van de impact van de verlenging van de niet-indexering van de werkingsmiddelen.

De minister stelt dat als men echt wil monitoren men moet gaan bekijken waarom er geen groepsaankopen zijn voor energie of waarom de onderhoudscontracten niet op een grotere schaal worden afgesloten. Er zijn alleszins nog grote synergie- en schaalwinsten te behalen. Het veld moet dit doen. Misschien moet men dit meer promoten. Men merkt wel meer en meer van dit soort initiatieven op het terrein.

Het verschil met zijn voorganger minister Vandenbroucke gaat over klemtonen en nuances. Scholen die activiteiten organiseren die wat extra geld opbrengen zijn een onderdeel van een Vlaamse traditie. Het heeft een positieve impact op het sociaal weefsel dat zo ontstaat. Men mag dit gegeven niet problematiseren. Dit wil niet zeggen dat dit de regel moet zijn en dat kosten op die manier moeten worden doorgeschoven naar de ouders. Het argument van minister Vandenbroucke dat scholen met heel wat rijke ouders gemakkelijker aan bijkomend geld geraken dan scholen met minder bemiddelde ouders, is correct. Daarom zijn er echter in de regelgeving al heel wat mechanismen ingebouwd om dat te compenseren. De maximumfactuur is aangepast en geïndexeerd, maar binnen redelijke grenzen. Men mag niet vergeten dat er de afgelopen jaren – in betere begrotingstijden – heel wat werkingsmiddelen voor de scholen zijn bijgekomen. Als dat niet was gebeurd dan had men de gedeeltelijke desindexering nu niet aanvaard.

Mevrouw *Fientje Moerman* heeft het altijd fundamenteel onrechtvaardig gevonden dat een minister wordt beoordeeld op de stijging van zijn of haar budget. Dit is immers niet de essentie. Voor Onderwijs is de hoogte van het budget afhankelijk van het leerlingenaantal en de hoogte van de lonen. Wat wel belangrijk is, is kwaliteit van de besteding van de middelen. De staat Wyoming in de VS is een rijke deelstaat en geeft per leerling het meest uit van de hele VS. Ze hebben echter maar een mediocre resultaat naar de uitkomst qua kennis en leerwinst van de leerlingen. Dát moet worden beoordeeld en niet de absolute cijfers.

In verband met de index stelt mevrouw Moerman vast dat de minister, zoals sommige partijen vragen, een gedeeltelijke aanpassing van de index doorvoert. Een indexsprong is ook een gedeeltelijke aanpassing aan de index.

Wat de uitspraak betreft dat crisissen leiden tot creativiteit, hetgeen bijvoorbeeld tot uiting kan komen via groepsaankopen, wil ze er toch op wijzen dat zodra er een minimumbedrag wordt bereikt, men een Europese aanbesteding moet organiseren. De drempel daarvoor is momenteel vastgesteld op 193.000 euro. Deze procedure verhoogt de transparantie, maar duurt langer.

De minister beaamt dat niet alleen de begrotingscijfers een indicator zijn. Sommigen hebben daar echter nogal de klemtoon op gelegd en daarop moet dan worden gereageerd. Het klopt echter dat men naar al de uitkomstindicatoren moet kijken. Dat is een van de redenen waarom men in de toekomst meer zal moeten meten. Wat overigens ook niet altijd makkelijk zal zijn en ongetwijfeld ook wel wat weerstand zal opwekken.

De heer *Jos De Meyer* noteert dat de commissie over de vernieuwde aanpak voor de capaciteitsproblemen nog verder zal worden geïnformeerd. Hij kan er begrip voor opbrengen dat er momenteel nog geen concrete informatie kan worden gegeven over de 100 miljoen euro besparingen, maar stelt dat dit niet verward mag worden met een blind vertrouwen in de regering in dit dossier. Ongetwijfeld zal er in de commissie de komende maanden nog worden teruggekomen op een heel aantal elementen die vermeld werden bij de begrotingsbesprekingen.

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* herhaalt dat ze het niet eens is en blijft met de minister over de desindexering. De desindexering, of de gedeeltelijke indexering, impliceert eigenlijk dat er geen keuzes worden gemaakt. Op het vlak van werkingsmiddelen is dat een kwalijke zaak. Ze zal zich daar tegen blijven verzetten.

Voor wat de stijl van de minister aangaat, is ze persoonlijk overigens ook al een paar keer zwaar getackeld geweest. Ze verwijst, onder aanhaling van een aantal citaten, onder meer naar de bespreking in de plenaire vergadering over de al dan niet betrokkenheid van de studenten bij het dossier van de tweejarige masters.

De *minister* wil niet ontkennen dat hij er soms een tamelijk directe stijl op nahoudt, maar voor wat de inhoudelijke kant van de zaak betreft, antwoordt dat hij op 14 november 2012 een vertegenwoordiger van de VVS heeft ontvangen. De minister heeft de voorstellen in hun communiqué gevolgd. Het initiële probleem was dat de minister had beslist een discussienota op te stellen waar men de instellingen bij wou betrekken. De discussienota werd opgesteld op basis van wat er in de diverse fora, ook die van het parlement en de studenten, werd gezegd. Met deze discussienota wou men naar stakeholders gaan. Twee dagen voor de bespreking van de nota in plenaire vergadering waren de studenten op het kabinet van de minister geweest om die te bespreken. De afspraak werd toen gemaakt dat men nog opnieuw ging overleggen. Op 14 november 2012 is er afgesproken dat ze bij de redactie van de tekst zullen worden betrokken. De studenten hadden begrepen dat er in de plenaire vergadering was gezegd dat zij van in het begin betrokken waren bij de opstelling van de discussienota, wat niet waar was en wat ook nooit door de minister werd beweerd. Het communiqué leek eigenaardig omdat alle punten van de studenten in de discussienota waren opgenomen. De discussie draaide eigenlijk om het eigenaarschap van bepaalde opmerkingen. Alles is uitgepraat en het debat is gesloten.

5. Artikelsgewijze bespreking

Voorafgaandelijk aan de eigenlijke artikelsgewijze bespreking wil de *voorzitter* er nog even aan herinneren dat eerder tijdens de begrotingsbesprekingen is gebleken dat een aantal artikelen uit het initiële hoofdstuk 2 van het voorontwerp van programmadecreet werden gelicht op basis van het door de Raad van State uitgebrachte advies. Ter attentie van de minister geeft hij dienaangaande nog mee dat in de werkgroep ‘Slimme Decreetgeving’ van het Vlaams Parlement de aanbeveling werd geformuleerd dat ministers zouden aangeven in welke mate ze gevolg gegeven hebben aan de adviezen van de Raad van State, kwestie van de discussies in het parlement zo gefocust mogelijk te houden. Namens de Vlaamse Regering heeft de minister-president zich dienaangaande geëngageerd. Telkenmale zulks mogelijk en nuttig is, zou hiervan nu melding worden gemaakt. De commissievoorzitter dringt er bij minister Smet op aan om zich, als het enigszins mogelijk is, eveneens aan deze richtlijn te houden. Op die manier kan men alleszins voorkomen dat men naast elkaar praat.

Minister *Pascal Smet* repliceert daarop dat het opstellen van de finale versie van het programmadecreet eigenlijk onder de verantwoordelijkheid van minister Philippe Muyters valt. Tegelijk erkent hij echter wel degelijk dat deze laatste afhankelijk is van de verschillende vakdepartementen voor die eindopmaak. De vraag van de commissievoorzitter is echter geheel terecht. Hij zal dan ook niet nalaten om deze bemerking aan zijn eigen departement en aan zijn collega-minister door te spelen.

Hoofdstuk 2. Onderwijs

Artikelen 1 tot en met 7

Er worden geen opmerkingen geformuleerd bij deze artikelen.

Artikel 8

Mevrouw *Irina De Knop* leest in de memorie van toelichting dat de minister de mening is toegedaan dat het systeem van vervangingseenheden voor bedrijfsstages niet echt goed werkt, en dat hij mede daarom zinnens is het betreffende budget toe te voegen aan de nascholingsgelden. Naast deze stages voor leerkrachten, zijn er echter ook stages voor leerlingen. In antwoord op een zeer recente vraag om uitleg van het lid over die laatste, (*Hand. VI.Parl. 2012-13, nr. 36, p. 11*) heeft de minister, inter alia, gezegd dat er dienaangaande ook een aanpassing zou worden doorgevoerd via het programmadecreet. Is er mogelijks sprake van enige verwarring met wat hier nu is opgenomen in artikel 8 van het programmadecreet?

Minister *Pascal Smet* antwoordt daarop dat de bedrijfsstages voor leerlingen niet in het voorliggende programmadecreet worden geregeld. Zulks zal geregeld worden in Onderwijsdecreet XXIII, dat in de loop van 2013 zal worden ingediend (Onderwijs XXII is immers pas recent ingediend bij het Vlaams Parlement).

In dat decreet zal dus een bepaling worden opgenomen over bedrijfsstages voor leerlingen tso en bso. Wat nu dus wel al in het programmadecreet staat, is de samenvoeging van de middelen voor nascholing en bedrijfsstages (die in wezen een modaliteit van de nascholing vormen), met het oog op meer flexibiliteit en een effectievere besteding van die middelen. Dit moet meteen ook een oplossing bieden voor de vervangingsproblemen die de scholen ondervonden in het huidige systeem van bedrijfsstages. Deze problemen hadden trouwens voor gevolg dat de beschikbare middelen niet opgebruikt werden.

Artikelen 9 tot en met 16

Er worden geen opmerkingen geformuleerd bij deze artikelen.

Artikel 17

Met betrekking tot artikel 17 wijst de *voorzitter* erop dat het Rekenhof in zijn verslag over het onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2013 heeft vastgesteld dat er in de ontwerptekst een foute verwijzing wordt gehanteerd (*Parl.St. VI.Parl. 2012-13, nr. 16, p. 42*). Meer bepaald dienen de woorden “hetzelfde decreet” vervangen te worden door “het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap”. Gezien het Rekenhof dit zelf kwalificeert als een louter formele opmerking, stelt de commissievoorzitter, hierin bijgetreden door de minister, voor om dit recht te zetten bij wege van een technische correctie. De commissie stemt daar bij wege van consensus mee in.

Artikelen 18 tot en met 22

Er worden geen opmerkingen geformuleerd bij deze artikelen.

Artikelen 23 en 24

Aangaande de artikelen 23 en 24 over het Aanmoedigingsfonds, stelt mevrouw *Marleen Vanderpoorten* vast dat het werken met resultaatsindicatoren, dat volgens het decreet al in 2011 moest aanvangen, nog altijd niet gelukt is. Een en ander lijkt ook te maken te hebben met nog te evalueren beheersovereenkomsten. Van de minister had ze graag vernomen waarom zulks blijkbaar zo moeilijk rond raakt. Prima facie lijkt dit toch niet zo’n moeilijke opdracht.

Minister *Pascal Smet* antwoordt dat de reden voor de vertraging gezocht moet worden in het feit dat de instellingen tot nog toe te weinig aan databeheer doen om een echt goede evaluatie te kunnen maken. Op basis van het nu beschikbare materiaal zou men weliswaar een aardige presentatie kunnen maken, maar inhoudelijk en qua bruikbaarheid zou die zwak uitvallen. Daar wenst de minister zich niet toe te lenen. Hij bevestigt echter dat de deadline gesteld blijft op mei 2014, dus ongeveer op het einde van de legislatuur.

Artikel 25

Er worden geen opmerkingen geformuleerd bij dit artikel.

Artikel 26

Onder verwijzing naar haar eerdere tussenkomst hierover bij de algemene bespreking, wijst mevrouw *Gerda Van Steenberge* er nogmaals op dat het Rekenhof een bemerking geformuleerd had bij dit artikel. Hoewel het Rekenhof enerzijds erkent dat in de memorie van toelichting duidelijk is aangegeven voor welke uitgaven de inkomsten in het bij dit artikel op te richten begrotingsfonds zullen worden gebruikt, stelt het anderzijds toch ook vast dat deze afwijking van het universaliteitsbeginsel niet gemotiveerd wordt. Het is derhalve niet duidelijk waarom de uitgaven in kwestie niet zouden kunnen worden gefinancierd vanuit de algemene middelen. Tevens wenst het lid te vernemen wat precies de functie van het in dit artikel vermelde NARIC-Vlaanderen is.

De *minister* antwoordt op dat laatste dat de National Academic (& Professional) Recognition and Information Centres (NARIC) instaan voor de erkenning van de gelijkwaardigheid van diploma's. Dat de benaming in het Engels is, is te wijten aan het feit dat het over een internationale standaard gaat die ook al vanouds gehanteerd wordt.

Aansluitend bij de eerdere spreker, wenst ook mevrouw *Marleen Vanderpoorten* te vernemen waarom al lang bestaande dingen thans plots in een specifiek fonds worden gestopt.

De *minister* antwoordt hierop dat deze formule specifiek gebuikt wordt omdat deze werkmethode voor Onderwijs een heel stuk flexibeler is.

Ook met betrekking tot dit artikel (meer bepaald de derde paragraaf ervan) signaleert de *voorzitter* ten slotte nog dat het Rekenhof in fine van zijn verslag over de Vlaamse begroting voor 2013 een materiële fout heeft vastgesteld, die – weerom in overleg met de minister – best zou worden rechtgezet bij wege van technische correctie. Meer bepaald wordt er in artikel 26, §3, verwezen naar het toelatingsexamen Arts en Tandarts zoals vermeld in het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, inzonderheid artikel 34, vijfde lid. Dit artikel 34 is evenwel vanaf het academiejaar 2004-2005 opgeheven door artikel 122 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen. Het toelatingsexamen in kwestie wordt sindsdien geregeld door artikel 68 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen. Derhalve dringt een aanpassing in die zin zich op. De commissie stemt bij wege van consensus in met deze materiële rechtzetting.

Artikelen 27 tot en met 36

Er worden geen opmerkingen geformuleerd bij deze artikelen.

Hoofdstuk 22. Subsidiëring van onderwijsinfrastructuur

Artikelen 73 tot en met 77

Er worden geen opmerkingen geformuleerd bij deze artikelen.

Artikel 78

De heer *Boudewijn Bouckaert*, voorzitter, wijst op de in het advies van de Vlor, als minderheidsstandpunt, vervatte vraag van het GO! dat in het Gemeenschapsonderwijs, net als in het gesubsidieerd onderwijs, de schoolbesturen zelf de regie zouden moeten kunnen voeren in de aanpak van de capaciteitsproblemen. Ook de spreker vindt dat het GO! over diezelfde flexibiliteit zou moeten kunnen beschikken.

De *minister* antwoordt daarop dat die vraag hem enigszins verbaast, aangezien het GO! daarmee iets vraagt dat het sowieso al kan.

De heer *Jos De Meyer* vraagt hier ook aandacht voor een opmerking van het Rekenhof over de bijkomende impuls qua investeringen in scholenbouw (*Parl. St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 16/1, p. 32). De Vlaamse Regering voorziet voor investeringen in scholenbouw meer bepaald een bijkomende impuls ten belope van 30 miljoen euro aan beleidskredieten en 15 miljoen euro betaalkredieten. Deze extra kredieten werden ingeschreven op een afzonderlijk artikel. Afhankelijk van de instantie waarvoor de machtiging en het vereffeningskrediet bestemd zijn, is de kwalificatie als ‘interne stroom’ niet correct. Desgevallend moeten de middelen voor een correcte consolidatie worden ingeschreven in de begrotingen van AGION en GO! Wat is de visie van de minister over deze kwestie?

Minister *Pascal Smet* repliceert dat hij daarvoor eerst wel moet weten waar de betrokken gelden juist naartoe gaan. Zolang dat niet bekend is, kunnen ze ook nog niet op de juiste plaats worden ingeschreven. Het Rekenhof gaat hier dus voorbij aan een vrij essentiële logica. Maar aangezien het om een interne stroom gaat, vormt dit echt geen probleem voor de begroting. In principe wordt dat in 2013 dan ook opgelost.

Mevrouw *Irina De Knop* vraagt welke beveiliging tegen onnodig huren wordt ingebouwd. Het huurgegeven is op zich een goed instrument, maar het mag niet misbruikt worden. Zij wil ook weten of scholen die nu al met eigen werkingsmiddelen containerklassen huren, desgevallend ook in aanmerking komen voor deze subsidie.

Minister *Pascal Smet* verwijst in zijn antwoord vooreerst naar de algemene bespreking, waar deze kwestie eerder reeds aan bod is gekomen. Hij legt uit dat de werkwijze garandeert dat de capaciteitsbehoefte wordt geobjectiveerd, uitgaande van wat de lokale taskforce aanreikt, en dat alle koepels worden betrokken. Op de vraag over de containerklassen die scholen op eigen initiatief huren, kan hij geen algemeen antwoord geven. Het hangt ervan af of het om een capaciteitsprobleem gaat dan wel of er een andere reden speelt, zoals bijvoorbeeld renovatie. Hij komt alleen tussen bij een geobjectiveerde behoefte. Wat scholen met hun eigen werkingsmiddelen moesten en konden betalen, kan niet worden terugbetaald uit deze extra middelen.

Mevrouw *Irina De Knop* concludeert dat de minister voor zichzelf nogal wat bewegingsvrijheid behoudt in deze.

De *minister* repliceert daarop dat zulks hem in deze problematiek geen onverstandige opstelling lijkt.

Mevrouw *Goedele Vermeiren* wijst nog op de mogelijkheid dat in een school in een gemeente zonder taskforce, die grenst aan een gemeente met een LOP, een capaciteitsprobleem bestaat.

Minister *Pascal Smet* repliceert enerzijds dat daar andere scholen kunnen zijn zonder een dergelijk probleem, maar anderzijds wil hij niet ontkennen dat de geschetste problematiek zich op bepaalde plaatsen wel degelijk voordoet.

6. Stemming

De aan de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen toegewezen artikelen (hoofdstukken 2, 22 en 23) van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013, worden aangenomen met 7 stemmen tegen 5 bij 1 onthouding.

Boudewijn BOUCKAERT,
voorzitter

Jos DE MEYER
Kathleen DECKX,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AGION	Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs
bbp	bruto binnenlands product
brp	bruto regionaal product
bso	beroepssecundair onderwijs
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
CBE	centrum voor basiseducatie
CVO	centrum voor volwassenenonderwijs
DBFM	Design Build Finance Maintain
EU	Europese Unie
Eurostat	Statistical Office of the European Communities
GO!	Gemeenschapsonderwijs
LOP	lokaal overlegplatform
NARIC	National Academic Recognition Information Centre
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
pIE.O	project Innoveren en Excelleren in Onderwijs
pps	publiek-private samenwerking
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
tbs	terbeschikkingstelling
tso	technisch secundair onderwijs
Vlor	Vlaamse Onderwijsraad
Vocvo	Vlaams Oudersteuningscentrum voor het Volwassenonderwijs
VSKO	Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs
vte	voltijdsequivalent/voltijdequivalent
VVS	Vlaamse Vereniging van Studenten